

**МОВНА СВІДОМІСТЬ ТА ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ:
СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ Й ПЕРЕКЛАДУ
АНГЛОМОВНИХ НЕОКОВІДИЗМІВ**

Коваленко А. Я.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, професор Кобякова І. К.

Зріз подій 2019–2021 рр. вирізняється значним пошвидженням темпів інформаційно-технологічного прогресу, докорінними змінами в політично-економічних галузях, а також дотепер відносно невідомим феноменом пандемії коронавірусу, що в свою чергу спричинила вельми суттєві трансформації у всіх сферах життєдіяльності глобальної спільноти. Мета цієї розвідки полягає у детермінуванні лінгвістичних тенденцій та особливостей перекладу новотворів коронавірусної тематики (неоковідизмів).

Англомовний дискурс COVID-19 – це продукт комунікативно-когнітивної діяльності індивідів, що утворився на фоні пандемії коронавірусу (2019 –дотепер). До його тематичних обрисів пропонуємо зараховувати релевантну комунікацію двох видів: галузеву – у царині епідеміології, економіки та політики, та соціально-побутову, що стосується організації життєдіяльності індивідів в умовах локдауну.

Ми поділяємо думку вітчизняних науковиць О. А. Бабелюк та Л. І. Дідух щодо сугестивності комунікації коронавірусної тематики [1, 6], насамперед зумовленої прагматичними вимогами відповідної комунікативної ситуації – важливістю атракції уваги індивідів до конститутивних патернів поведінки в умовах локдауну.

За результатами нашого дослідження сугестивний потенціал в рамках англомовного дискурсу COVID-19 екстеріоризується шляхом інтеграції неологізмів, заснованих на механізмах лудичності та метафоричності: *How to*

“quaranteam” with coworkers; Riding the coronacoaster; The Hawaiian government is hoping to create a trans-Pacific travel bubble.

У перекладі неологізму *to “quaranteam”* залучено потенціал префіксально-суфіксального способу творення неологізмів: *Як «перекарантинити» зі своїми колегами.* Для репрезентації неоконструкта *coronacoaster* керуємося закодованою референцією до внутрішньомовних та зовнішньомовних ендозон (подібність до лексеми *rollercoaster*), що, як зауважується в науковій дискусії, з позицій перекладу часто вимагає збереження конгруентної прагматичної інформації [2, 48]. З окреслених міркувань замінюємо метафоричний образ дотичним йому функціональним аналогом з додаванням: *Як кататися на емоційних гойдалках в умовах локдауну.* Неофразему *travel bubble* в україномовному перекладі репрезентуємо відповідником *альянс вільних подорожей*, що заснований на трансформації модуляції, екстеріоризуючи закодовану інтенцію до підкреслення спільності зусиль в умовах пандемії.

Роль ініціальних літер як засіб групування правил соціалізації в умовах локдауну для їхнього кращого запам'ятовування реципієнтами екстеріоризується в поданому дискурсивному фрагменті з буквеною неофразеосемемою: *We urge residents to stay vigilant in adherence of the three Ws [wear a mask, wash your hands, watch your distance].* Зважаючи на розшифрування неофразеосемеми, в україномовному перекладі релевантним є заміна ініціальної літери, що узагальнює ці правила: *Ми закликаємо мешканців бути пильними у дотриманні Трьох М [маска, миття рук, метраж ≈ 2 м].*

Отже, вплив сучасного глобального контексту, що пов'язаний з пандемією COVID-19, на когнітивно-комунікативне середовище увінчався появою значного пласту неологізмів коронавірусної тематики – неоконструктів. У перекладі цих неогенних одиниць чільне місце належить трансформації модуляції, додавання, стратегічному підбору функціональних аналогів тощо. Лудичність, метафоричність та відносна нестандартність

їхньої структури свідчить не лише про нові лінгвістичні тенденції в царині неології, а й про відхід мовної свідомості в умовах пандемії коронавірусу від виключно об'єктної номінації на користь інтеграції нестандартного мовного інструментарію як засобу зняття психологічної та інформаційного напруги.

1. Бабелюк О. А., Дідух Л. І. Способи творення неологізмів на позначення явищ COVID-19 в англomовному епідеміологічному дискурсі / О. А. Бабелюк, Л. І. Дідух // Львівський філологічний часопис, 2020. – № 7. – С. 5–12.

2. Kobiakova I. Ukrainian and English Enigmatic Texts : Translation Aspects / I. Kobiakova, A. Plakhonina, D. Yemelianov // Філологічні трактати, 2018. – Т. 10, № 1. – С. 46–49.

Коваленко, А. Я. Мовна свідомість та пандемія коронавірусу: специфіка функціонування й перекладу англomовних неоковідизмів [Текст] / А. Я. Коваленко наук. кер. І. К. Кобякова // Перекладацькі інновації: матеріали XI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 19-20 березня 2021 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми: СумДУ, 2021. - С. 129-131.